

Din suflet, cu suflet ...

Rector Prof. dr. ing. Iulian-Gabriel BÎRSAN

R: Știm cu toții că activitatea dumneavoastră a fost strâns legată de Facultatea Transfrontalieră încă de la început. Așadar, am ales formula interviului pentru a putea cuprinde în câteva pagini, multele amintiri și cuvinte care ar descrie toată această experiență. Având în vedere că sunteți unul dintre „pionierii” înființării și, cel mai important lucru, al „reînființării” Facultății Transfrontaliere, cum ar suna o scurtă recapitulare a celor 20 de ani de activitate?

IGB: După apariția Ordonanței de Guvern 60/1998 privind înființarea de extensiuni universitare ale României în străinătate, aprobată prin lege în 2001, Rectorul Universității „Dunărea de Jos” din Galați, Prof. dr. ing. Emil Constantin, a delegat o echipă formată din doi profesori de la Universitatea noastră, regretatul lingvist, Grigore Răcariu, împreună cu sociologul Marin Iacob, să realizeze o vizită la Cahul, pe data de 21 noiembrie 1998 (în ziua în care ortodocșii de rit vechi îi sărbătoresc pe Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril), pentru a discuta cu autoritățile despre eventualitatea deschiderii unei filiale a Universității gălățene în

această localitate. Ceea ce inițial a părut un eșec, din cauza faptului că orașul Cahul se afla în zi de sărbătoare, Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril fiind protectorii orașului, s-a dovedit până la urmă un succes, colegii noștri reușind să ia legătura cu doi reprezentanți ai Primăriei orașului, Viceprimarul Gheorghe Popazu și Șeful Secției de Tineret din Primăria Cahul, Andrei Popa, actualul Rector al Universității „Bogdan Petriceicu Hașdeu”, din Cahul. Din povestirile colegului Grigore Răcariu despre acea zi istorică, ne-a rămas în suflet și în minte amintirea că acordul de colaborare în vederea înființării unei extensiuni academice românești în orașul Cahul, s-a redactat la o mașină de scris veche care avea mai degrabă caractere chirilice decât caractere latine. Se pare că problemele care au făcut acea zi de neuitat nu au fost puține, pentru că cei doi colegi au fost izgoniți înainte de vreme din Cahul de

vântul năpraznic și de zăpada care se așternuse consistent. Nici dotările Universității nu ajutau, în acea perioadă, deplasarea făcându-se cu un autoturism Dacia vechi care nu ar fi putut răzbi prin nămeți. După aproximativ două săptămâni, în data de 30 noiembrie 1998 (de Sfântul Andrei, patronul orașului Galați, de data aceasta), oficialități din Cahul au realizat o vizită la Galați pentru a continua negocierile începute de colegii noștri.

În aceeași perioadă, impulsionați de propunerea universității noastre, autoritățile din Cahul, au decis să accelereze demersurile în vederea înființării unei instituții proprii de învățământ superior, patronate de Ministerul Educației din Republica Moldova. Așa se face că, prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 519 din data de 7 iunie 1999, s-a înființat Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” (USC). Cu timpul s-a dovedit că, ceea ce inițial părea a fi un demers concurent care îl umbrea pe cel făcut de colegii noștri, a dat naștere unei colaborări lungi și trainice, fiindcă, în curând, toate eforturile și entuziasmul echipelor de pe cele două maluri ale Prutului aveau să ducă la inaugurarea extensiunii de la Cahul a Universității „Dunărea de Jos”, în data de 4 octombrie 1999, când, o delegație ministerială s-a deplasat la Cahul unde cei doi

miniștri ai Educației din România și Republica Moldova, Andrei Marga și Anatol Grimalschi, au semnat „actul de naștere” al ceea ce astăzi poartă denumirea de Facultatea Transfrontalieră.

La ceremonia de deschidere a anului universitar, s-a făcut publică decizia de a organiza, pentru început, două linii de predare la specializările limba și literatura română – istorie și matematică – informatică; cele două specializări regăsindu-se și în oferta educațională a Universității „Bogdan Petriceicu Hasdeu”. Ba chiar mai mult decât atât, Universitatea „Dunărea de Jos” s-a obligat să ajute la compensarea lipsei de cadre didactice titulare în învățământul superior de la universitatea mai tânără, aflată la început de drum, USC.

Mărturie a zodiei favorabile sub care se afla înființarea extensiunii este și faptul că, întrebați fiind, eu și colegul Grigore Răcariu, de către Ion Bostan, Rectorul Universității Tehnice a Moldovei, ce aspecte ar trebui să evidențieze Domnia-Sa în discurs, i-am sugerat că ar fi bine să propună înființarea unei specializări în domeniul produselor alimentare, lucru care în anul următor s-a și întâmplat, ingineria produselor alimentare fiind cea mai veche specializare care rulează și în prezent.

Neexistând o facultate propriu-zisă care să ia sub

umbrela ei specializările nou create, au fost numiți doi responsabili care să asigure buna desfășurare a activității: unul dintre aceștia era Grigore Răcariu, iar cel de-al doilea eram eu. Cum specificul activităților era complex și divers, cei doi responsabili aveau de rezolvat toate aspectele, de la cele didactice (planuri de învățământ, fișe de disciplină și programe analitice) și administrative (state de funcțiuni, orare), până la cele organizatorice (deplasări, acte vamale etc.). Pe măsură ce solicitările studenților de a se înscrie la specializările noastre creșteau, s-a simțit necesitatea înființării unei facultăți, dar, având în vedere diversitatea domeniilor implicate, au fost înființate trei facultăți (HG 999/2000): Facultatea de Științe (cu specializările matematică-informatică și managementul firmei), Facultatea de Filologie, Istorie și Științe Administrative (cu specializările română-istorie și administrație publică) și Facultatea de Științe Inginerești (cu specializările tehnologia și controlul produselor alimentare și inginerie economică în domeniul mecanic) Cu această ocazie, au fost numiți trei decani: Iulian Gabriel Bîrsan, Dan Scarpete și Grigore Răcarin. Această formă de organizare nu a putut rezista foarte mult timp, înființându-se ulterior o singură facultate cu denumirea: Facultatea Transfrontalieră de Științe

Umaniste, Economice și Inginerești (HG 676/2007), al cărui decan, cu onoare am fost timp de 7 ani, dar de care nu m-am îndepărtat niciodată, ulterior, supraveghind activitatea din funcția de Prorector. Lucrurile au mers din bine în mai bine - poate chiar prea bine - astfel încât, în anul 2002, nu s-a mai semnat un nou acord de colaborare interministerial România și Moldova. Se pare că „mărul discordiei” a fost tocmai extensiunea universității noastre, fapt dovedit de poziția ministrului de la acea vreme, Ecaterina Andronescu, care a refuzat să încheie un acord pe educație, atât timp cât nu era acceptată extensiunea de la Cahul. Așa se face că, programee de licență care se derulau în filiala de la Cahul au fost mutate la Tulcea, în România, cursurile desfășurându-se în licee din acest oraș. Până în 2007, am continuat să organizăm admitere pentru 2-3 specializări de masterat de la Cahul. În 2007 ne-am văzut nevoiți să renunțăm însă și la masterat, nemaiprind locuri bugetate de la Minister.

R: Care a fost cel mai dificil moment din istoria facultății?

IGB: E simplu de dat răspuns la această întrebare. Momentele grele ne rămân gravate în suflet pe veci. Pentru facultatea noastră, cel mai dificil moment a fost

acela în care ultimele două grupe rămase la Cahul au fost unite cu grupe similare de la alte facultăți care funcționau la Galați, conform deciziei rectorului din perioada respectivă. Practic, acesta era momentul în care Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați își încheia extensiunea pentru care se muncise atât de mult în toți acești ani. E adevărat că extensiunea nu mai funcționa la Cahul, dar era totuși vie, la Galați, prin studenții care arătau interes față de programele de studii la care continuau să se înscrie cu încăpățănare. Din fericire, în 2010, odată cu schimbarea de regim politic în Moldova și cu deschiderea Consulatelor românești de la Cahul și Bălți, s-a reluat colaborarea cu Universitatea „Bogdan Petriceicu Hașdeu”, prilejuită de vizita Președintelui României, la inaugurarea Consulatului General al României la Cahul. În toamna anului respectiv, am reînceput activitatea în forță, cu un număr impresionant de studenți (aproximativ 400 de studenți la programele de licență) și cu multe specializări. Ulterior, ne-am dezvoltat la Chișinău, Comrat, Taraclia, recent și la Ismail.

R: Știm cu toții că toți acești ani au însemnat eforturi imense, cu dezamăgiri, dar și cu bucurii, pentru a încheia într-o notă optimistă, vă rog să ne spuneți care este cea mai frumoasă amintire pe care o păstrați în suflet?

IGB: Aceasta este cea mai grea alegere. Sunt multe amintiri frumoase. Pot însă să mă refer la cea mai recentă. La un eveniment care a avut loc la București, am avut onoarea și bucuria de a fi recunoscut de către o fostă studentă a Facultății Transfrontaliere, absolventă de limba și literatura română – istorie, care predă în prezent la București. Cred că e o satisfacție pe care o pot percepe doar cadrele didactice, aceea pe care ți-o oferă momentul în care un fost student vine să te salute și să îți spună că i-ai marcat cumva existența. Amintiri frumoase sunt legate și de faptul că, absolvenți de-ai noștri, au ajuns să ocupe funcții importante, chiar și în Guvernul Republicii Moldova sau în ministere, iar în ultima perioadă, finalizează studiile la doctorat din ce în ce mai mulți dintre absolvenții noștri de la programele de licență sau masterat. În prezent, la Universitatea „Bogdan Petriceicu Hașdeu” sunt în activitate trei astfel de absolvenți care ajută instituția să îndeplinească criteriile de acreditare.

R: Sunt sigur că ați avea foarte multe să ne povestiți, totuși, pentru a ne apropia de finalul acestui interviu, cum ați descrie Facultatea în anul 2019?

IGB: În prezent, facultatea noastră este una dintre cele mai dinamice facultăți din Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați, desfășurând activități în aproape întreaga Basarabie, atât în Moldova, cât și în Ucraina, și având o dinamică a specializărilor foarte atent adaptată la cerințele pieței muncii și la necesitățile studenților. Avem specializări care au o viață foarte lungă (cum este cazul Ingineriei produselor alimentare, despre care am amintit mai devreme), dar și specializări care au rulat două-trei promoții și apoi au fost închise. Atuul nostru este acela că am fost mereu atenți la necesitățile studenților noștri.

R: Vă mulțumesc, domnule Rector, pentru modestia cu care v-ați prezentat munca și realizările și vă doresc ca și pe viitor să răspândiți în jurul dumnevoastră aceeași energie pozitivă cu care vă motivați colaboratorii!

